
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

רציונליות, פרדוקסים וסתירות - 6841

תאריך עדכון אחרון 09-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדעי הקוגניציה והמוח

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אליעזר זילברפניג

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: eliezer.zilberfenig@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יפורסם

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נעסוק בפרדוקסים וסתירות שיש להם ביטוי מעשי בהחלטות אנושיות, ובהשפעתם על הצורה שבה חושבים על העולם בחיי היום יום. ננסה להבין אם וכיצד תיתכן תגובה רציונלית לפרדוקסים ולסתירות מהסוג הזה.

דוגמאות לנושאים שנעסוק בהם: פרדוקסים סוריטיים, פרדוקסים וסתירות שנוגעים למושג הפעולה וחופש הרצון, סתירות בצורה שבה חושבים על ההבדלים בין בני אדם בכלל ודעותיהם השונות בפרט, סתירות ותהיות בקשר לתפיסת הזמן, ועוד.

מטרות הקורס:

ראה תיאור קורס

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ראה תיאור הקורס

דרישות נוכחות (%) :

60

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיון במאמרים, ולעיתים גם הצגת מאמרים על ידי תלמידים ודיון בהם.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רשימת נושאים (הרשימה היא זמנית, ייתכן במיוחד שהסדר ישתנה):

1. מבוא כללי: הגדרות והסברים למושגים העיקריים של הקורס.
2. פרדוקסים סוריטיים: ניתוח לוגי וניסיונות שונים לפתירת הפרדוקסים. לאחר מכן, השלכה של הפרדוקסים הסוריטיים על שאלות ערכיות וקיומיות.
3. סתירות ביחס לבעיית הסובלנות, בעיית "הדעות השונות". תיאור תיאורטי, וביטוי מעשי במחלוקות בין אנשים בשאלות פוליטיות, דתיות וכיוצא בהן. השלכת על מושג הרציונליות.
4. סתירות בתפיסת הפעולה: חופש רצון, חולשת הרצון ומצבים סימטריים.
5. ככל שיותר לנו הזמן: הפרדוקס של מקטגארט על הזמן.
6. פרדוקס השקרן, הוריה עצמית, וכמה הערות על תיאוריות פסיכואנליטיות.

חומר חובה לקריאה:
אפרסם מאמרים במהלך הקורס.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 90 %
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מידע נוסף / הערות:
הצגת מאמר בשיעור היא אופציונאלית, ומזכה בבונוס על העבודה הסופית.